

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Iunie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 23 Maiu st. v.

Ca un fulger din senin a căzut afacerea Hentzi. Efectul fulgerului acestuia însă n'a fost trecător. Sînt patruspredece zile decînd există afacerea aceasta pe lume, și precum se vede, are să existe încă. „N. fr. Presse“ de Marți seara avisează publicul seu cetitor, că afacerea trebuie să-și aibă și epilogul seu. Va să dîcă, domolirea flacărilor afacerii nu este egală cu stîngerea, ci este numai o aparență, care se poate asemăna cu cărbunii vii de sub spuză.

Nici o mirare, dacă aceasta va fi starea lucrului, deși tristă stare, pentru-că mai ales în timpul din urmă prea mare a fost concurența elementelor, care din firea lor dau hrană incendiului în loc de a-l stînge.

Studentii universitari din Budapesta și-au permis lucruri, care, ori-și-unde în staturile civilizate, lamura junimii, cum preținde și aceea a fi, fără a se dejosî pe sine însași, nu-și permite. A venit în urma studenților presa maghiară și maghiaroană, până și cea oficioasă de prelîngă guvernul maghiar; a venit parlamentul unguresc cu interpelațiuni, care de care mai grele, în fine însuși guvernul unguresc prin rostul ministrului-president, se desaprobeze, se condamne chiar, un act de pietate al unor camerați cătră camerați.

Adevărat că ministrul-president Tisza răspundînd la interpelațiunea lui Csanády s'a încercat a mai neteși lucrul. A căutat ca pe cei căduți în anii 1848 și 1849 să-și pună într'o paralelă cu honveții, ceea-ce a supărat până și pe stînga moderată, căci întervenirea contelui Apponyi în favorul constituționalității armatei, cu

toate că airea și-a căutat motivele, a fost răspunsul la paralisa ce Tisza și-o permisese față cu Csanády.

E tristă de tot tristă starea de lucruri în monarhia noastră, cînd trebuie să vedem astfel de lucruri săvîrșindu-le aceia, care se cred chemați a conduce singuri sorțile Ungariei și se țin capabili de a da lecțiuni de patriotism monarhiei întregi. Pentru-că noi în toată afacerea Hentzi, așa după-cum și-a dat direcțiune în Budapesta în cercurile normative ale Maghiarilor, nu zărim nici misiunea conducerii, nici capacitatea, care să îndreptățască la darea de lecțiuni din patriotism. Afacerea Hentzi este o dovadă nouă cât de slabe rădăcini are patriotismul cel veritabil în sferile normative maghiare, ear' sferele, care nu se pot pătrunde de patriotism adevărat, n'au dreptul nici de a aspira singure la conducere.

Patriotismul în cea mai reală realitate, tocmai acum cu ocaziunea afacerii memorabile s'a vădît că este a se căuta cu totul în altă parte.

Ce se putea naște, dacă militarismul atacat și prin trînsul atacate toate naționalitățile nemaghiare din monarhia întregă respăltau în același mod și în aceeași măsură ofensatorilor?!

Mai în fiecare zi ni se spune de pericol din afară. Mai în fiecare zi cetim, că cultura Europei apusene are să fie strivită de copitele cailor cazacesci.

Dacă aceste nu sînt cumva gogorițe „patriotice“, apoi pericolul din partea, în care ni se indegetează, în adevăr că este mare. Însă negreșit, că pregătirile pentru întimpinarea pericolelor de talia celui amintit, nu se fac, nici se introduc cu afaceri, cum a fost și este încă afacerea Hentzi.

Nu va nega nimenea, că patriotismul și puterea armată sînt două postulate indispensabile pentru un stat, fie acela monarhie, sau republică. Cetățenii trebuie să fie animați de patriotism, puterea armată, prelîngă patriotism, trebuie să fie insufletită de o disciplină cât de riguroasă.

Bărbații politici ai Maghiarilor în aceste trebuiau să pună temeiul la pregătirea pentru întimpinarea pericolelor eventuale. Lucrarea lor însă este cu totul de altă natură. Ei lucră demult să le dărîme pe amîndouă. Monopolisînd pentru naționalitatea lor patriotismul în toate împrejurările, de douăzeci de ani își bat capul cum să bage disingul între celelalte naționalități nemaghiare din țările unguresci față cu idea patriotismului. Ei s'au făcut stăpîni pe legislațiune, ei pe administrațiune, pe justiție, pe finanțe și pe tot ce cade în resortul acestora, al comerțului, al lucrărilor publice și-și dau toată silința a pune mîna pe toată viața publică. Se înțelege că prin aceasta pe naționalitățile nemaghiare le osîndesc la rolul de cenușotcă în Ungaria și un astfel de rol nu inspiră de loc patriotism, celor ce se vîd meniți a servi numai ca material de exploatațiune pentru bună starea materială și spirituală a concetățenilor lor maghiari. Nu-i este permis nemaghiarului nici adevărul a-l spune. Ear' dacă îl spune este sigur că are parte de temniță.

Opera de a „întimpina“ pericolele din afară, departe de a se oprî la atîta. De un șir de ani încoace, politicii concetățenilor nostri află de bine într'un chip sau într'altul a se atinge de armata comună. Mai întăiu s'au scandalizat de colorile negre-galbine pe castelul regal din Budapesta. Apoi din incidente mici și neînsemnate, soldații au fost obiect de discutiune țiaristică, într'un mod ca să provoace conflicte, chiar și sîngeroase. Acum nu mai încap de monumentele celor căduți în anii 1848—49 și în sfîrșit nu încap nici de armata însași. Dacă ar fi să se judece armata comună după atitudinea bărbaților politici ai compatrioților maghiari, ar trebui să o consideri de instituțiunea cea mai pernicioasă pentru monarhie.

„Neues W. Tagblatt“ dîcea în zilele aceste, că Maghiarii fără de armată comună, în tot momentul sînt expuși apurării.

Este exagerațiune într'o privință. Este adevărat însă într'atîta, că fără de armată comună nu poate exista monarhie austro-ungară, ear' Maghiarii numai în monarhia austro-ungară au existența lor asigurată. Nici o dîntre toate naționalitățile austro-ungare, și din această cauză unică, n'ar trebui să fie cu atîta reverență cătră armata austro-ungară, ca Maghiarii.

Politicii maghiari, în timpul din urmă și-au primit binișor lecțiunile. Presa cîminte din Cislaiania și din străinătate i-a dăscălit cum se cuvine, pentru bîdărâniile din urmă comise la Budapesta. Cu atîta însă nu va fi deajuns. Trebuie să urmeze epilogul indicat de „N. fr. Presse“.

Așteptăm acest epilog. Și fiindcă armata comună în monarhie este totodată și un element de cultură, așteptăm că epilogul va fi o demonstrațiune *ad oculos* cum ar fi trebuit și cum va trebui să se poarte bărbații politici ai Maghiarilor cînd se vor mai ivi afaceri ca ceea a lui Hentzi.

Aceasta este neapărat de lipsă. Numai așa, pericolul comun, ne poate afla pe toți uniți, cum va trebui să fim.

Di Tisza în Viena. Cetim în „Neue fr. Presse“ cu data dela 2 Iunie n. următoarele: Ministrul-president ungar, care a sosit ați dimineață în Viena, a avut în decursul zilei conferență cu contele Taaffe și de seară a părăsit deja Viena. Dar' nu numai cestiunea vămii de petroleu a adus pe di Tisza la Viena, ci în prima linie evenimentele, care s'au petrecut zilele din urmă în parlamentul ungar. Se pare că această afacere încă nu e terminată definitiv. Nici încît privește viitoarea aplicare a generalului Jansky nu s'a luat încă nici o hotărîre. Generalul ocupă încă tot postul seu din Budapesta și o transferare până acum nu a urmat; dar' generalul a cerut un concediu, pe care îl va petrece în Baden lîngă Viena.

Revistă politică.

Sibiu, 23 Maiu st. v.

În mijlocul multelor faime despre crize ministeriale, în Francia se pare a se fi înlăturat o asemenea crîsă prin aceea, că în cestiunea expulsării prinților atît Freycinet, cît și membrii ra-

Foița „Tribunei“.

Solidaritatea literară.

Ziarul sîrbesc „Zastava“ publică în numărul dela 14 Aprilie a. c. un articol, asupra căruia tragem luarea aminte a tuturor celor ce au ocaziune să-și însușească limba sîrbească:

Lucrul prea firesc, — dîce „Zastava“, — dar' totodată și regretabila aparițiune se observă în întreaga lume civilizată: la lucruri și la oameni, căci ce stă mai aproape, mai puțin se cunoaște, precînd ce e mai îndepărtat, e cunoscut aproape perfect. De aci vine, că civilizatul German, Francez sau Englez mai bine cunosc desaturile africane, apoi vieța și raporturile Africeii-de-Sud și ale popoarelor australe, decum cunosc țările și popoarele de Ost.

În multe privințe deci nu e mai bună nici lumea noastră. Și ea în multe direcțiuni oarecari cunoaște cu mult mai bine ce este mai îndepărtat, decît ce-i stă în apropiere.

Să luăm de exemplu literatura confrăților nostri Slovaci și a concetățenilor nostri Români, și apoi ajungem numai decît la regretabila convingere despre adevărul acestei aserțiuni.

Deși viețuim într'una și aceeași țeară și pe toată ziua venim în atingere, și deși avem tot una și aceeași soarte și interese, totuși avem prea puțină cunoscîntă despre literatura slovacă,

ear' despre cea română nici cît e negru sub unghie.

Acesta e un rîu foarte mare. E mare ca și acela, care provine din nesolidaritatea și desbinarea activității politice a naționalităților nemaghiare. În urma acestora naționalitățile nemaghiare tot mai mult se înstrăinează unele de altele, pentru-că tot mai puțin se cunosc — dispărînd până la evidență punctele existente de atingere, care toate acestea la olaltă deprîmă crâncen, și înfrîurează asupra luptei lor politice și culturale. Neevitabile sînt regretabilele consecuente, că naționalitățile își perd puterea și credința într'un viitor consolător, pentru-că se vîd în lumea cea mare cu totul isolate, și apoi dacă va dura mai cîtva timp tot așa, — de sigur, că vor molepsi și vor degenera cu totul.

Acest rîu trebuie cu ori-ce preț sanăt în mod radical, încît naționalitățile nemaghiare sînt conscii față cu pericolul, care le amenință cu desbinare și necunoașterea între sine, căci avînd această stare de lucruri o durată mai lungă, ne vom înstrăina tot mai tare unul de altul și apoi așa isoalați și desbinați, mai ușor vom fi cutropiți și și mai ușor se va realiza așa dorita „unitate culturală“, la care face contele Apponyi alusiune. Apoi solidaritatea între naționalități în lupta politică e amorțită până la vai și amar; ear' necunoașterea literaturii și a luptei culturale a ajuns la o stagnațiune nesuferită. Nici că scim noi Sîrbi, ce lucră Slovaci și Români pe aceste terenuri, nici că sciu

ei, ce lucrăm noi, ca și cînd n'am trăi într'o țeară, într'o patrie, ci ne-ar despărți nisce munți neumblați și nisce mări nenavigabile. Despre a patra naționalitate nemaghiară în Ungaria, — adică despre Nemți — nu poate fi aici nici vorbă, pentru-că ei afară de nisce scrieri periodice, nu au aici nici o literatură, ci se servesc de literatura germană comună, care ne este și nouă Sîrbilor mai bine cunoscută decît de exemplu cea rusă și polonă. Apoi Nemții din Ungaria nisuiesc la „unitatea culturală“. Numai Sașii ardeleni, desvoaltă o vieță proprie, dar' și literatura lor se razimă pe cea germană comună, ale cărei trăsături principale ne sînt și nouă cunoscute, excepționînd alte direcțiuni, în cari își poartă lupta culturală. La a cincina naționalitate nemaghiară, adică la Rusnecii ungureni, nu se poate observa nici o activitate și luptă literară ori culturală și prin urmare nici că putem ave îndemn a înveța și cunoaște ceva despre ei. Aci poate ajuta numai împregiurarea, cînd naționalitățile nemaghiare vor elupta o vieță plină de consciință și energie pe terețele literare-culturale, ceea-ce ar înfrîuri și asupra Rusnecilor ungureni, cînd apoi fiii lor cei mai genuini și inteligenți se vor deștepta din apatie, făcîndu-se mai demni și mai iubitori de națiune.

Ce e drept, națiunea slovacă s'a deșteptat din somn și cu multe dificultăți duce o luptă culturală. De mult își desvoaltă literatura și nu se lasă a fi copleșită de evenimentele zilei. Noi însă despre aceasta avem prea puțină cunoscîntă.

Cu deosebită satisfacție și recunoscîntă ne simțim înțeși a aminti aici, că în privința aceasta s'a ocupat în anul curent jurnalul „Strajilovo“ și „Zastava“, cel dintăiu cu un articol despre literatul Slovac Voianschi, ear' al doilea cu o scurtă recensiune despre literatura slovacă (descrierea oarelor) curățînd încîtva calea de spini. Această încercare însă e de mică însemnătate, cînd e vorba, ca inteligența noastră sîrbească să aibă cunoscîntă despre ipotesele principale din literatura slovacă și despre desvoltarea ei ulterioară.

Și mai urît și și mai rîu stăm față cu Români. Despre literatura și activitatea literară, apoi despre intruirile lor literare-culturale, noi Sîrbi nu scim chiar nimic, deși în Bănat mai în tot locul sîntem în atingere cu dînsii și viețuim la un loc. Aci nu poate fi cauza necunoașterea limbei lor, pentru-că mulți Sîrbi bănățeni inteligenți sciu romînesce, așa după-cum vorbesce poporul, adică limba vulgară; — astfel apoi ar pute fără multă osteneală să învețe și limba literară, care nu se prea deosebesce de cea vulgară. În modul acesta ar deveni lumea sîrbească în plăcuta poziție a cunoaște produsele cele mai principale ale activității poporului român pe terenul literar și cultural în genere.

Tot în acest mod ar trebui să procedă și Români, cari se ocupă cu litere și literatură, adică să-și aproprieze literatura sîrbească în toate direcțiunile literare-culturale, făcîndu-le apoi cunoscute poporului român.

Astfel s'ar crea solidaritatea literară (cultu-

dicali și-au făcut concesiuni împrumutate. Cei din urmă s'au mulțumit de aceea, ca expulsarea pretendenților în linie directă să se întemple prin legislativă, ear' Freycinet și-a rezervat dreptul, de a permite sau a nu permite celorlalți prinți să steie în Franța. Astfel expulsarea prinților e lucru terminat și acum se naște întrebarea, dacă consecuențele lui vor fi sau nu favoritoare pentru republica franceză. Una se poate dice, și anume că rău trebuie să steie treburile republicei, când e silită să iee măsuri atât de serioase în contra pretendenților. Eată ce scria mai dila trece „Le Temps“ în această privință:

„Dacă cestiunea ar fi fost examinată în ea însăși, ar fi fost de ajuns a se face acest simplu raționament: eată cincisprezece ani decând republica este fundată; ea a resistat loviturilor unei adunări, în care principii se bucurau de o influență preponderantă, sforțările unui guvern compus din oamenii lor și care, pentru a o omori, a întrebuițat armele pe cari ea le puse în mâinile lor; a constrins pe un președinte al consiliului, care era hotărât să o sacrifice oricărei combinațiuni monarchice posibilă și viabilă, să facă ceea-ce voia ea; a trecut în fine pasul cu totul greu din 1885, și acum când s'a încercat totul în contra ei și nimic n'a isbutit, când este la adăpostul oricărei violențe și mai presus de ori-ce intrigă, când, într'un cuvânt, nu mai are a se teme decât de ea însăși, credem pe aceia cari vin a ne spune că acești principii, de cari republica nu se teme când era slabă și contestată, o amenință în puterea sa triumfătoare, și că ei, cari erau neputincioși cu mareșalul de Mac-Mahon, sunt astăzi de temut sub presidența dlui Jules Grévy!“

Dacă în Germania nu ar exista lupta pentru darea pe spirituoase, n'am avé a raporta nimic politic de acolo. Cestiunea vinarsului din Germania n'are acea importanță, pe care o are la noi cestiunea petrolului, deoarece acolo nu se tractează de vre-o criză ministerială, nici de una parlamentară; cu toate aceste e interesant a observa, cum proiectele guvernului, care merge mână în mână cu conservatorii, sufăr eșecuri preste eșecuri față cu contradicțiile partidelor opoziționale. Astfel comisiunea dietală a respins la cea dintâi cetire întreg textul conservatorilor dimpreună cu cel guvernamental, rămânând prelângă propunerile centrului. De sine se înțelege, că principele de Bismarck nu se va mulțumi cu atâta, și se pare a se realiza prevederea, că din actualul proiect pentru darea pe spirituoase nu se va alege nimic, întocmai cum nu s'a ales nimic din monopol.

Cabinetul Trikupis s'a purtat cum nu se poate mai corect. Situațiunea era foarte delicată; Grecia fusese imobilizată și nevoită să renunțe pentru moment la revindicațiunile ei, modul însă cum s'a ajuns la aceasta, fusese destul de brutal pentru a jigni adânc simțul de demnitate al poporului grec. Pentru a eși din această situațiune, guvernul atenian a încheiat direct cu Turcia un arangement, după care ambele armate trebuiau să fie retrase în același timp dela frontariă. Trupele grecesci s'au și retras spre interiorul țerii; nu tot așa însă au făcut

rală) între naționalitățile nemaghiare, și lupta culturală ar deveni mai intensivă; astfel am pute prospera cu succes binefăcător, influențând și asupra activității și luptei politice a naționalităților nemaghiare.

Prin acest pas ne-am cunoaște mai bine unii pe alții, ne-am apropia unii de alții, și prin urmare am deveni mai tari, ear' activitatea noastră culturală ar deveni în toate locurile publice mai serioasă, conșcie și mai progresivă.

Dela literații nostri veterani nu putem pretinde, ca să poarte ei rolul de specialiști în acest joc, adecă să se ocupe cu studierea limbei și literaturii slovace și române, ci cu drept cuvânt o pretindem aceasta dela tinerimea (omladină) noastră studioasă, care se află studiând prin diferite părți ale patriei noastre, pe la diferite scoale superioare. Și aceasta o pretindem cu atât mai mult, cu cât ea are ocaziune a veni în atingere mai de aproape cu tinerimea română și slovacă, atât în viața socială, creând reuniuni culturale, în care ar pute desvolta o activitate plină de judecată serioasă, cu scop de a ajunge la cunoașterea literaturii și a altor mișcări literare, ale naționalităților nemaghiare.

Noi ținem sus și tare, că aceste cuvinte vor prinde rădăcini în inima tinerimii sârbesci — cătră care și sunt îndreptate — și că va fi gata a aduce cele mai mari foloase națiunii sale și în direcțiunea aceasta.

trupele turcesci. Contrar arangementului, contrar atitudinii de până acum a Porții, contrar interesului general și voinței puterilor, trupele turcesci sînt până acum la frontariă.

E incontestabil că Turcia începe să se privească ca învingătoare și devine arrogantă. Pentru aceasta, vina e numai a Europei, care nu scie să impună Turciei și a înjosit prea mult pe Grecia.

După-cum spun depeșele, ambasadorul grec din Constantinopol dl Conduriottis, a cerut explicațiuni, dar' n'a căpătat decât un răspuns foarte vag. În fond, lucrul nu prezintă pentru moment nici o gravitate; cavaleriștii turci își vor mai încurca caii câteva zile prin apropierea frontariei. Pentru viitor însă, atitudinea de acum a Turciei va avé două urmări rele: ațiță spiritele și compromite prestigiul Europei în fața popoarelor din Balcani.

Din Atena se comunică, că blocada Greciei nu se va mai susține în mod efectiv. Căpitanul porturilor din Constantinopol dă din nou patente pentru năi sub flamura greacă, fiind spre aceasta autorizat din partea guvernului seu.

Voci oficioase din Austria asupra afacerii „Hentzi“.

„Fremdenblatt“, cel mai important organ al guvernului comun, se exprimă în modul următor:

„Desbaterile de astăzi din casa seniorilor au fost o expresiune semnificativă a patriotismului austriac și a simpatiei cătră glorioasa armată a monarchiei noastre. Armata imperială-regească a căpătat satisfacțiunea meritată după nedemnele acuse și demonstrațiuni, al căror obiect a fost în zilele trecute în capitala Ungariei. A căpătat satisfacțiunea, care dincolo de Laita i-a fost negată, de care însă a avut lipsă, de nu cumva voim, ca ea să-și uite de sine și de misiunea ei sublimă.

„Contele Belcredi a fost acela, care în cuvinte călduroase și entusiastice a sărbătorit spiritul cel vechi și bun al credinței cătră Împărat, al onoarei și al iubirii devotate de patrie, care și astăzi inspiră armata comună și face dintr'însa cel mai puternic scut al monarchiei, cea mai viuă expresiune a ideii imperului. Armata imperială, care privesce cu mândrie la faptele glorioase ale înaintașilor sei, care eroilor sei căduți în lupta pentru Împărat și imperle consacără cu pietate cununa de amintire, merită dragostea și simpatia fiecărui cetățean patriotic al monarchiei. Lupta contra armatei comune în Budapesta nu s'a curmat după declarațiunea cea gravă a ministrului-președinte, care declarațiune în adevăr a fost menită să satisfacă patriotismului abundant al dl-ilor Szalay, Ugron și al banderiu-lui lor de pe stradă. Neînțeles este pentru omul nepreocupat, cum de în acea ședință a parlamentului, în care din o parte foarte serioasă a lovit critică aspră pe generalul Jansky și indirect pe ofițerii regimentului 2 de geniu, eară despre faptele glorioase de pe strade ale junimei politice și academice mult promițtoare nici amintire nu se face, cum de critica nu cutează a se apropia de acei oameni, cari de ani de zile predică războiul contra armatei Împăratului și Regelui și cari în zilele acestea au condus tinerimea la luptă contra monumentului unui erou și contra unui general!“

Referitor la vorbirea dlui Tisza, tot acel organ continuă:

„Ne putem închipui efectul cel deprimător, care a trebuit să-l aibă această vorbire asupra armatei. Este teamă, că acum se va întoarce ear' agitațiunea independenței în mod pasionat și neînfrânt contra armatei, care este menată în o poziție nesigură, dacă se face deosebire între patriotismul cis- și transilitan și dacă cultul eroilor sei nu și-l poate exercita decât sub ascuns; pe scurt, dacă se slăbesc legăturile, care țin întregul armatei la olaltă. Spiritul armatei, care consistă din conștiința comunității și unității imperului, din pietatea cătră trecutul glorios și înaintașii nobili și eroici, nime nu va voi să-l suprimă, dacă nu voiescă să zugrume pulsul de viață al armatei și să lipsească imperul de cel mai puternic al seu scut. De aceea salutăm cu bucurie ovațiunea casei seniorilor pentru armată și pentru spiritul cel bun al ei, ovațiune, care a fost adusă și din partea numeroșilor și valoroșilor reprezentanți ai armatei din casa seniorilor. Această ovațiune, întărită mult prin acceptarea proiectului de lege pentru gloate, încă își va avé efectul seu în armată. Steagul negru-galbin, pe care cel dintâi

soldat al Împăratului, mareșalul Arhiduce Albrecht l'a sărbătorit în Bosnia, în fața unui corp de armată compus din fii tuturor țerilor și națiunilor, ca pe cel mai glorios, ca pe vechiul steag al imperului și al armatei imperiale, acest steag va fi purtat de armata noastră cu vitejie și bărbăție neînfrântă și cu însuflețire patriotică. Ear' în Ungaria, susceptibilitatea față cu trecutul, sperăm că se va domoli.“

Tot în această materie scrie „Die Presse“, organul guvernului austriac, următoarele:

„Secretul simpatiei generale cătră armata comună este limpede și străvedeșcios ca apa unui isvor de munte! În zilele aceste a declarat un principe împărătesc cu cuvinte de metal că: „fii tuturor popoarelor se simt uniți sub steagul negru-galbin în credință, devotament și zel!“ Cât de mult vor diferi aspirațiunile și pretenșiunile diferitelor popoare, cât de dușmănite vor sta ele adese față în față, și cu toate că de multe ori în luptele dila se uită resonul de stat, totuși nimic nu dovedesce mai mult existența unui puternic simț de solidaritate și a unui patriotism pentru întreaga monarchie, decât această îngrijire zeloasă pentru armată, comună tuturor, precum și convingerea elementară, că în tabăra ei se află Austria. Drept aceea votarea legii pentru gloate în casa seniorilor n'a fost numai împlinirea datorinței patriotice, ci totodată și un vot solemn de încredere la adresa armatei imperiale, care a emanat din convingerea comună și dintr'un sentiment, pe care nici un incident venit la mijloc nu-l va șterge. Aplausul sgomotos, cu care vorbirea contelui Belcredi a fost primită de toate partidele, se referesce la trecutul, prezentul și viitorul armatei și la ținuta ei exemplară și însemnează recunoștință pentru aceia, cari neintimidați de lupta evenimentelor schimbătoare fără teamă au ținut sus stindardul împărătesc și n'au suferit, ca să-l ptezeze nici o picătură din valurile spumegoase ale mării turburate a patimilor.“

Presa maghiară despre cartea verde a României.

Vorbind despre cartea verde a României, „Egyetértés“ scrie următoarele:

„Guvernul român în cestiunile, cari ocupă lumea toată și cari adese au un mare efect și asupra generațiunilor viitoare, ca și-când ar reprezenta o mare putere, publică o arhivă întregă de documente privitoare la negocierile dintre Austro-Ungaria și România, și cari după-cum se scie au avut un rezultat negativ.

Scopul, de care a fost condus guvernul român în această privință e ușor de ghicit. A voit să se justifice și să decline răspunderea, căci ceea-ce are să urmeze o ved și cei din Bucuresci. De aceea cu precugetare s'a făcut publicarea documentelor, din cari lipsesc cele mai esențiale spre a pute judeca adevărata intențiune a Românilor. Astfel lipsesce proiectul de tarif, pe care voiau, ca să fie primit. Prin urmare intențiunile, de cari au fost conduși Românii, sînt de natură mai mult politică decât economică.

„Dacă ei aveau în vedere numai cestiunile economice era cu neputință, ca să comită acel pas, pe care l-au făcut. Un război de tarife are grele urmări pentru Români și ei nu-l provocau, dacă indirect nu voiau să atingă altă țintă. Deci dar' cu intențiune au provocat ruperea; despre aceasta se poate convinge ori-și-cine, dacă va ceti documentele. Chiar la întâiul pas au provocat greutăți și nu voiau ca negocierile să se facă în Pesta sau Viena. Delegații unguri și austriaci au trebuit să meargă la Bucuresci. În această privință Românii afirmă, că n'au oameni speciali și de aceea negocierile nu pot fi ținute în Viena sau Pesta.

„Ce doriau Românii să dobândească neapărat, nu era un război vamal, căci acesta e păgubitor pentru țeară. Deci e sigur, că cu această afacere erau împreunate motive politice. Cunoaștem bine opiniunea Românilor în privința noastră. Explicațiuni mai amănunțite cu privire la această opiniune le găsim în diarele rusesci, cari de mai nainte declarau, că în această ceartă Rusia nu e cu noi, ci cu România.

„Asemenea tot în această privință ne poate servi ca explicațiune și atitudinea opoziționalilor sârbi, atitudine care e cunoscută ca ruso-filă. Acum și acestia au început a face agitațiuni prin diarele lor strigând, ca Sârbia să rupă legăturile economice cu noi și să înceapă și ea un război de tarife contra noastră.“

Corespondență particulară a „Tribunei“.

Munții-Apuseni, la 18/30 Maiu 1886.

Îmi închipuesc, ce grozav lucru poate să fie, când omul susține ceva, dar' fără să aibă și argumente. Vrând, nevrând se perde în labirintul unor atacuri personale pătimașe. Și, corespondența din Abrud publicată în nr. 113 al „Tribunei“ — cu toate, că, precum mi-se spune a avut patru moașe la durerile nasterii ei — este un fel de *ridiculus mus*. Tot ce se dice în acel *mictum compositum* al fărnelor dela patru mori se poate reduce la următoarele: „Eu neg, contestez, că aceea și aceea ar fi dreptă! Mă basez pe serviciul meu public de 26 ani. Cel-ce afirmă contrarul, e palavragier;“ — care din moașe vrea să ni-l încetățenească în acești clasici munți? — ce n'a trecut încă prin școala modestiei — va fi eroare din peană, de aceea să-i dăm un nume: servilism orb — om fără nici o creștere etc.

A fi! N'a fi?! Să vedem!

Am susținut într'o scrisoare publicată în nr. 89. al „Tribunei“, că vrajba dintre preotul și o sumă de poporeni din Bucium-Sat a fost pusă la cale de însuși șeful acestui tract nefericit al Abrudului. Am afirmat și susțin din nou cu toată tăria unor argumente neresturnabile afirmările mele.

Lucrul s'a petrecut astfel: Șeful tractului se înțelege cu nisece poporeni din Bucium-Sat ca să restorane pe actualul administrator parochial de acolo. Sub ce condiții și din ce motive, noi ești de pe aici o scim foarte bine, — pentru publicul cel mare lăsăm cronica să tacă până la altă ocaziune. Oamenii respectivi sînt puși la cale ca să câștige argumente. Au căștigat cu grămada și vin cu ele la șef. Acesta, ori-cum se fie, n'a vrut ca tocmai scrisoarea sa proprie să meargă la forurile mai înalte — aprob corectitatea acestei pucerderi dintr'un punct de vedere oare-care — a pus deci pe secretarul seu, ca aceasta să facă jalba în contra preotului.

Mai trec câteva zile. În acestea oamenii mai căștigă o duzină de gravamine contra preotului administrator al lor. Lucru natural, că aleargă cu ele la isvorul tămăduirilor. Secretarul, fatalitatea a voit așa, nu era acasă. Șeful tractului se pune și își însemnează pe un petec de hârtie noiele puncte de aculare spre a le ține în aminte.

Venind secretarul, îi predă dînsului petecul cel de hârtie cu îndrumarea să le pună și pe acelea la răbuș. Jalba a mers apoi în sus și inscenatorul vrajbei a făcut investigare. Dacă lucrurile vor fi mers sau vor merge și mai departe, vina o poartă numai și numai cel-ce i-a îndemnat la o astfel de faptă. Drept dovadă, că vorbesc un adevăr aproape matematic, aclud aci /- pentru onorabila redacțiune și pentru toți aceia, cari vreu să se convingă de visu aclud actual în original. Totodată mă provoc la fostul secretar al șefului acestui tract, că de voui fi mistificat lucrul, d-sa, ca unul care a vechut cu ochii sei și a auțit cu urechile sale tot începutul, — să mă dee de gol fără nici o cruțare.

Creșd că am lămurit cestiunea, îndeajuns, să facem un pas mai departe! Vorba e, că scrisorile publicate în „Tribuna“, din „Munții-Apuseni“, — sînt nisece calumnii reuțăcioase îndreptate în contra unui om, de 26 de ani acum, decând luptă pentru binele și prosperarea poporului nostru românesc. Într'adevăr, că, dacă ar fi așa, cum ar trebui să fie, — apoi toată modestia și toată creșterea ar lipsi omului ce l-ar grăi de rău. Din întâmplare însă lucrurile stau cu totul tot altcum și principiile codicelui regulelor buneicuvînțe și modestie recte servilism, — la care se provoacă, au eșit din modă, acum la capătul veacului al XIX-lea. Oamenii se uită, care este rezultatul activității publice a unui om? cari sînt fructele? — și în conformitate cu acestea își formează judecată.

Și cari sînt fructele activității sale de 26 ani pe terenul vieții publice?!

Nu e greu a le afla!

Pe terenul național *tabula rasa*, adecă tot nu. Că sîntem noi Muntenii atât de zăpăciți, își are partea sa de leu, aparținând de „Viitorul“ așa numiților „Ilustrissimi din tuță!“...

Pe terenul bisericesc, casuri ca cele din Bucium-Sat, plus totala desconsiderare a legii noastre bisericesci. Decând s'a introdus „Statutul organic“, comitetul protopresbiterial n'a ținut decât 3, adecă trei ședințe în 18 ani! — plus, comitetul protopresbiterial nu scie să fi făcut cândva vre-un raport cătră sinod, ci toate merg „anapoda și pe dos“; plus, s'a exmis un cercular din partea șefului, ca listele de neglijențe școlare, să se facă pe blanchetele extradate de Ven. Cinsistor și directorii școlari să nu cuteze a întrebuița blanchetele impuse de oficiile poli-

tice. Cu toate acestea, șeful însuși se folosește de astfel de blanchete, plus, plus și eară plus... dar' se trecem pe alt teren!

E vorba de scoale!

Ce administrație poate să fie aceea, când, după 26 ani de părintească îngrijire, nu sînt aplicați definitiv, decât 4, cetesce patru învățători, — așa, că de toamnă va fi vai și amar de biete scoale. Aci aș pute întra mai adînc, dar' n'o fac de astădată.

Destul, că progresul racului, ce vedem, că îl facem pe toate terenele, din cauza unui om, căruia nu-i place să aibă în giurul seu decât trabanți, — ne-a pus pe cugete și a venit timpul, ca să-i dîcem: destul! că ne duci la ruină sigură, urmînd mai departe calea bătută. Observă legea în faptă, poartă grije de soartea acestui popor blînd, din a cărui sudoare trăesci, nu tulbura apele, că a trecut timpul, când poate, nu se cereau atâtea dela conducătorii poporului, în cari ar trebui să aibă toată încrederea. Toți oamenii independenți sînt de această convingere și în cercul lor trebuie căștigată încrederea. Cu doi bani în trei, pungi nu mai merge și lumea trebuie să ne știe și pe noi Muntenii, cum stăm de bine, și o va ști cu toate „șofeniile“ ei, — mai de vreme sau mai tîrziu, — dar' o va ști.

Am păstrat și păstrez anonimul din motivul, că aici sînt în joc cestii de interes general, — unde persoanele n'au loc, — ci numai activitatea publică. Un om cum se cade nu întrebă nici odată, că cine? — ci că ce dîce?

Se îmbată ea, lumea, și cu apă rece, dar' numai până la un timp, — că în lume toate au un capăt, că trebuie să aibă!

Aș dori să vină vre-unul din trabanți — de altcum puțin la număr — și să se pună pe înșirarea meritelor. Un petec de hîrtie în 8° îi va fi de prisos.

Cele susținute de „Dr.“ și „A. E.“ nu mă privesc.

Dixi et salvavi animam meam.

Adevărul.

Cronică.

Prezentări la comitele-suprem al Sibiuului. Alaltăieri înainte de ameați a primit dl comite-suprem, contele Andreas Bethlen, prezentarea corpului funcționarilor comitatensi sub conducerea vice-comitelui Thalmann: de asemenea prezentarea corpului funcționarilor magistrațiali sub conducerea primarului de Hochmeister. După acestia a mai primit pe corpul profesoral dela academia de drept, dela gimnaziul de stat, și pe corpul învățătoresc dela scoalele elementare de stat, pe direcțiunea Teresianului și pe inspectoratul de dare sub conducerea inspectorului reg. de dare Franc. Ludwig. După ameați i-s-a prezentat corpul funcționarilor dela ofițerul central al universității sasesci.

Ieri a primit Ilustritatea sa corpul ofițerilor de honveți sub conducerea brigadirului colonelul Victor de Say, pe comanda de gendarmerie, pe directorul reg. de finanțe Bisansky, pe direcțiunea postală în frunte cu directorul ei Bene, pe inspectoratul reg. de forestierie, pe consilierul aul. Bologna, pe plebanul romano-cat. Ninger, pe secretarul „Kultur-egylet“-ului din Cluj Sándor József, pe inspectorul reg. de scoale dl Trauschenfels etc. etc.

Camera advocaților din Brașov face cunoscut, că dl avocat din Brașov S. Demian, care a fost însărcinat cu curatoatul concelariei advocațiale a răposatului S. Mărginean, la propria cerere a fost dispensat de această însărcinare primind curatoratul în locul d-sale avocatul Dr. N. Lemenyi.

Cea mai nouă activitate a „Kultur-egylet“-ului. În această privință „Românul“ serie următoarele: „Faimosul „Kultur-egylet“ din Cluj, în fața conflictului vamal cu România, și-a pus acum în cap să scape de desastru industria ardelenescă și pentru-ca să nu mai dîcă lumea, că e exclusivist, urmînd scopul maghiarisării, face un călduros apel către toți cetățenii „unguri“ fără deosebire de naționalitate, ca să cumpere marfă ardelenescă. Păcatul însă este, că vorbele goale nu se pot numi fapte, și apoi nu credem că naționalitățile nemaghiare se vor pune sub preținsele aripi protectoare și generoase ale „Kultur-egylet“-ului.

Maiatul scoalelor gr-or. din loc s'a ținut ieri în pădurea orașului. Timpul fiind favorabil a decurs foarte bine. A participat cu deosebire mult public din clasa țeranilor.

Maiat. Reuniunea femeilor române din Abrud și giur invită la Maiatul, ce-l va arangia în 6 Iunie st. n. după ameați la 3 oare în „Praterul Abrudului“. Prețul intrării de familie 2 fl.; de persoană 1 fl. În cas de timp nefavorabil, maiatul se va ține în Duminecă după Rusalii, 20 Iunie a. c.

La Canossa! „Budapester Tagblatt“ primesc o telegramă din Viena de cuprinsul următor: „În cercurile militare de aici se vorbește, că ministrul-president Tisza în timpul petrecerii sale în Viena se va prezenta și în palatul Arhiducelui Albrecht. Se privesc de sigur, că

dl Tisza va respinge dela sine ori-și-ce solidaritate cu atacurile foilor sale guvernamentale în contra Alteței Sale imperiale. În cercurile militare se discută mult proiectata vizită a ministrului-president.“

Pavilionul capitalei, care a fost construit pe locul expozițiunii din anul trecut e pe cale de a se ruina. Fundamental nu este destul de tare ca să poată suporta părății. Se vîd deja crepături periculoase. Preste câteva zile comisiunea clădirilor comunale va hotărî, că ce este de făcut cu el.

Erupțiunea vulcanului Aetna. Scirile ce sosesc din Catana dau deslușiri înspăimîntătoare asupra erupțiunii vulcanului Aetna. Acest fenomen a luat deodată nise proporțiuni colosale. Nu craterul vechiu al Aetnei e intrat în activitate, craterul seu n'a dat nici un semn de agitație, e însă încungurjat cu un strat gros de fum, lavă nu ese de loc din crater. Un vulcan vechiu, stîns de mult s'a deschis din nou acuma și împrașcietoarea prin locuitorii de prin pregiur. Culmea acestui vulcan e la o distanță de nouă kilometri de Nicolosi, orașel destul de important și care se află pe coastele Aetnei. Lava curge cu mare repeziune spre acest orașel și spre Belpasso; locuitorii din acest din urmă au fugit toți; lave au mers deja o distanță de șese kilometri: și avansează necontentit. A distrus deja o parte din grădinile și vile de prin pregiur. Grădinile cu portocale iau foc și ard ca nise luminări. Craterul vulcanului aruncă pietri de mărimi colosale la o distanță de cinci sute metri, cenușa aruncată formează deasupra caselor și pe câmpii o pătură cenușie și dă localității un aspect trist. Din când în când se produc cutremure de pămînt, care măresc caracterul sinistru al acestui spectacol. Până acuma nu e nici o victimă omenească. Deja o mulțime de curioși au plecat din Neapol și Malta în localități. Observațiile meteorologice din toată peninsula au semnalat semnele ipercursorii ale acestui fenomen precum: neliniștea signografului, sguđuituri de cutremur de pămînt la început ușoare, însă mărindu-se din ce în ce până în momentul erupțiunii. Studii altor fapte analoge au dat mai înainte aceleași rezultate; tot așa s'a întîmplat, când cutremurul de pămînt a devastat Andalusia, toate signografele din Italia au semnalat mișcările pămîntului, ale cărui fluctuații erau asemenea cu acele, cari au produs atâtea desastre în Spania. Torentul de lavă din vulcan merge cu o repeziune de 70 metri pe oră. Curentul a trecut deja Montinocilla și e aproape de mănăstirea Nicolos. O mulțime de vii au fost inundate. Emigrațiunea se face necontentit.

Scolastic.

O scurtă revizuire asupra scoalei capitale gr-or. din Veneția-inferioară.

Din cercul Șerpeni, 30 Maiu n. 1886. Comitatul Făgărașului.

Îndată-ce trecură vijeliile anilor 1848 și 1849, în urma cărora se deșteptară și Români din letargia în care trăiseră sute de ani apăsați sub catenele iobăgiei, încep și acestia a se cugeta mai serios la viitorul lor, cutează a se considera de eși de sub tututoratul altor popoare și de a trăi ca popor liber pe pămîntul străbunilor lor. De aci încolo începe și poporul român a da semne de viață căutînd toate mijloacele posibile, spre a înainta în cultură și civilizațiune paralel cu popoarele vecine și conlocuitoare. Fără multă bătaie de cap aflară Români, că între mijloacele cele mai eficace, prin cari se poate lăți o cultură solidă într'un popor, într'o națiune, locul cel mai de frunte îl cuprind institutiunile publice de creștere și învățămînt, adică scoalele. La această idee ajunseră Români cu atît mai virtos, cu cît observară, că înființarea, organizarea și susținerea ăstor fel de institute au ajuns până a fi una dintre cele mai însemnate afaceri publice la toate popoarele mai civilizate.

Basai pe adevărul acestora și începură Români din toate unghiurile țerii a-și înființa scoale pentru tinerime. Nu mai puțin se interesară de acest mijloc de înaintare și Români din cercul de sus al comitatului Făgăraș, intrunindu-se și afiliindu-se mai multe comune spre a întemeia și susține la olaltă o scoală capitală (normală), la îndemnul și stăruința de fer a bravului și renumitului șef al cercului Șerpeni de pe atunci Ilustritatea Sa dl Ioan cav. de Pușcariu, astăzi septemvir în Budapesta. Și cu adevărat înființarea acestui institut este de a se recunoasce ca merit mai numai acestui brav bărbat, care ca om prevădător nu și-a pregetat a întrebuița toate mijloacele posibile, spre a pune fundament unui institut, care să servească mai tîrziu de mândrie națională pentru toți Români. Astăzi de exemplu se poate afirma, că înființarea unui asemenea institut, nu numai că ar fi împreună cu mari greutăți, dar' ar fi chiar imposibilă.

Afară de bravul bărbat, amintit mai sus au mai contribuit și ajutorat la această nobilă întreprindere și Excelența Sa Andreiu bar. de Șaguna, episcopul dreptcredincios al Ardealului, Preaonoratul domn P. Vasiciu, pe atunci consilier scolastic în Transilvania și Reverendisimul domn Petru Popescu, protopopul Făgărașului. Comunele bisericesci gr-or., cari s'au afiliat spre a întemeia și susține această scoală sînt următoarele: 1 Bogata-olteană, 2 Mateiaș, 3 Fântâna, 4 Lupșa, 5 Cuculata, 6 Comana-inf., 7 Comana-sup., 8 Veneția-inf., 9 Veneția-sup., 10 Părău, 11 Gridul, 12 Perșani, 13 Șinca-nouă, și 14 Șercața. Dela aceste și alte comune precum și dela particulari s'a adunat în scurt timp

un fond, care a fost suficient nu numai pentru cumpărarea locului și zidirea edificiului școlar, ci și pentru susținerea acestei scoale în viitor. Toate comunele afiliate s'au învoit, ca scoala să se zidească în centrul cercului, care pe atunci era și reședința pretorului adică în Veneția-inferioară. Astfel cu concursul tuturor acelor, cari doriau înaintarea în cultură a națiunii române în general și a cercului Șerpeni în special, unde locuitorii cu prea puțină excepțiune sînt toți Români, s'a pus fundamentul acestei nobile instituțiunii, în anul 1858, în care an, după-cum probează monumentul acestei scoale s'a și aplacat prin emisul guvernial I. C. r. al Ardealului din 30 Iulie nr. 15199 și s'a început a activa din 20 August 1858, adică din ziua naserii Prea Înaltului Principe de coroană austriac Rudolf, sub Înalta căruia protecțiune s'a și încredințat.

Finindu-se la anul 1862 zidirea școlară, s'au format 4 clase capitale (normale), dintre cari clasa I o forma și o formează și acum scoala confesională gr-or.

Apoi făcîndu-se statutele, după cari se se conducă scoala în lăuntru și în afară și obținînd aceste statute aprobarea mai înaltă s'a încredințat scoala conducerii unei reprezentanțe aleasă din comunele singuritate afiliate după numărul sufletelor și după pluralitatea voturilor prin sinoadele parohiale respective.

Această reprezentanță apoi pentru mai ușoara conducere și pentru priveghierea mai de aproape asupra scoalei atît în trecut, cît și acum își alege o eforia consistătoare din 9 membri cu secretar cu tot, care are însă numai vot informativ. Această eforia se alege tot din 3 în 3 ani prin reprezentant, care se alege pe 6 ani. Astăzi consistă eforia din următorii d-ni onorabili: ca president George Cumaniciu, not. cercual, ca vice-pres. George Sglimbea, paroch gr-or. în Cuculata, ca cassar George Pop Gridanul, ca controlor George Cantor, învăț. în Cuculata, ear' George Comanciu, paroch în Veneția-inf., Ioan Popița, paroch în Comana-inf., Iacob Oanea, învăț. în Părău și Zosim Oanea, colector, ca membri eforiali; și în fine Ioan Capătă, învăț. dirig. ca secretar.

Cari au fost primii învățători și succesorii lor, cum a fost starea învățămîntului și a școlii în general sub fiecare dintre dîșii, se va vedea din cele următoare. (Va urma.)

Varietăți.

(Ucigașul copiilor sei.) Mai deunăți s'au găsit în câmp, lîngă Pesta, doi copii morți, unul de 5 luni, altul de 3 ani. A doua și muma copiilor sei a denunțat pe soțul seu ca ucigaș al copiilor sei. Acest tată denaturat este lucrătorul Anton Kaldenecker; care fiind arestat a făcut următoarele mărturisiri: „Trăiam rău cu nevasta mea; eu sînt sărac; ea mai primia ajutoare dela rudele ei. În zilele trecute trebuia să plec să mă tocmesc undeva la lucru. Îmi iubiam copiii prea mult. Mă temeam, că plecînd eu, nu-i voi mai vedea, căci muma lor va căuta să trăiască cu altcineva. M'am hotărît să omor copiii, apoi să-mi iau și mie viața. Am luat copiii, am umblat prin câmp cu ei, până am dat de un loc potrivit, unde am sugrumat pe băiatul mai mare, apoi copilul. Încercînd să mă spînzur de un copac, sfoara s'a rupt de două ori când apropiindu-se nise trecători, am fugit, lăsînd copiii morți în câmp!“

(Un leagăn de flori.) Damele din Madrid au făcut, pentru mitelul rege Alfonso XIII un leagăn numai din flori naturale de primăvară (ghiocei); pologul e compus din trei foi enorme de palmier, împodobite și ele cu flori. Regina Christina doria să culce copilul în acest leagăn minunat, dar' medicii s'au opus, temîndu-se ca nu cumva mirosul florilor să atace prea tare nervii delicați ai micului rege.

(Dramele amorului.) Un tîner de vre-o douăzeci și șapte de ani, iubia foarte mult pe o tîneră fată. Părinții lor însă nu voiau să consimtă la căsătorie. Zilele trecute o prietină a tinerii fete, care locuia în strada Montreal, primi o scrisoare, în care tineră fată îi spunea, că a hotărît să se sinucidă împreună cu acel care o iubit. Prietena, alergă îndată la locuința tinerului în cestiune. Bătută la ușă, nimeni nu-i răspunde; aflînd însă că tinerul n'a făcut nimic, care să deștepte curiositatea vecinilor, se întoarce acasă creșînd, că tinerii au renunțat la hotărîrea luată. Peietenii tinerului nevedîndu-l vre-o două zile, anunțară îndată pe comisarul de poliție, care veni și deschise ușa. Găsi în pat pe cei doi tineri morți; ei se asfixiaseră. Înainte de a pune în executare planul lor, tineră fată scrisese mamei sale următoarea scrisoare: „Mamă! m'am ucis, pentru-că n'ai vrut să consimți la căsătorie mea cu Emile; mor însă fără să fi păcătuit.“ Lîngă pat erau două buchete de rose...

Bibliografie.

„Contemporanul“. Revistă științifică și literară. Ese de două-ori pe lună. Iași Martie—Maiu 1886. Anul IV. sem. II. Nr. 23 și 24. Sumar: C. C. Petrachi Sgungură (din viața politică), de V. G. Morțun. — Din trecut, de D. A. Teodoru. — I. S. Turghenew (notiță bibliografică), de I. Gherea. — Desgust, de N. Beldiceanu. — Originea familiei, proprietăți private și a statului, de Fr. Engels (traducere), de Ioan Nădejde. — Taci femeie, ce menesci (Anecdotă populară), de T. D. Speranță. — Lui Damaschin, de A. C. Cuza. — Armonia în natură, de Sofia Nădejde. — De nu te vîd, de N. G. Turcanovici. — Mitul Gladstonian, de C. V. M. —

Frunză verde trei masline (după-cum se cântă), de M. L. — O formă veche românească păstrată la Istrieni, de Ioan Nădejde. — Urmările întrebunțării metodei apărătoare în potruva turbării din mușcătură, de L. Pasteur. — „România liberă“ cu... dimineața-n sac, de Verax. — Procesul profesorilor dela Gim. „Alexandru cel Bun“, de Vedetot. — Corespondență. Bibliografie, redacțiunea. Sumarul anului al IV-lea al „Contemporanului.“

„Preotul român“. Diar bisericesc, scolastic și literar. Ese odată pe lună. Gherla, 1 Iunie și 1 Iulie 1886. Anul XII. Nrii 6 și 7. Sumar: Cunoscințe din dreptul canonic (urmare), de I. Papiu. — Gradurile hierarhiei ecclesiastice sau însemnătatea ritului conferirii lectoratului, subdiaconatului și diaconatului (urmare). — Sărbătorile precuratei Vergure Maria (urmare), de I. Boroșiu. — Uniunea bisericească a Românilor cu calvinii în secolii XVI—XVII (urmare), de Petru Bod. — Predică pe Înălțarea la ceruri a Domnului nostru Isus Christos (Ispas). Predică pe sărbătoarea Pogorîrii spiritului sfînt (sf. Rosalii). Predică pe sărbătoarea sfinților apostoli Petru și Pavel. — Considerațiuni asupra predicamentului bisericesc (urmare), de C. Morariu. — Apel literar. — Diverse.

Din biblioteca populară bucovineană au apărut: Nr. 2. *Stefan Vodă și Tătarii*, tradiție populară, de S. Fl. Marian. — Nr. 3. *Stejarul din Borzesci*, legendă istorică de N. Gane. Cernați, 1886. Tipografia arhiepiscopială.

„Revista socială“. Ese odată pe lună. Redactor I. Nădejde. Iași, Februarie, Martie, Aprilie și Maiu 1886. Anul I. Nrii 8, 9, 10 și 11. Sumar: Socialismul în Serbia. — Robia și socialismul (răspuns lui H. Spencer). — Cătră tineri, de Petru Kropotkin. — Ce vor socialistii români? — Expunerea socialismului științific și programul socialist.

Posta redacțiunii. Dni S. Nyárády în Mediaș. Sîntem gata a publica ori-ce rectificare, dacă domnia-ta veți fi în stare a ne convinge cu dovezi, că cele publicate despre d-ta sînt neadeverate. Pe corespondent nu-l vom numi, ci până atunci luăm răspunderea asupra noastră.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI“.

(De ieri.)

Paris, 3 Iunie n. Comisiunea pentru proiectul expulsării principilor după o desbatere lungă a primit cu 6 contra 5 voturi, ca expulsarea să fie obligatorie și să se aplice la membrii tuturor caselor odinioară domnitoare. Freycinet declară, că el nu poate lua nici un obligament asupra sa, ci va relata consiliului de ministri.

(De azi.)

Budapesta, 4 Iunie n. Casa deputaților. La desbaterea specială asupra novelei pentru cartea funduară deputatul Iuliu Horváth (guvernamental) află la Ș-ul 24 (ordinea lucrărilor), că după această ordine Transilvania ajunge în rîndul cel din urmă. Nicăiri nu sînt raporturile de posesie atît de neregulate; nicăiri comasația și segregăția nu s'a făcut în măsură așa mică ca în Transilvania. Paragraful acesta înseamnă pentru Transilvania amînarea lucrărilor pe decenii. Oratorul așterne o rezoluție de acel cuprins, ca paragraful să se retrimită comisiunii cu provocarea la prelucrare în acel înțeles, ca lucrările din Transilvania să ție pas cu acele din celelalte părți ale țerii-mame. Ministrul de finance Szapáry declară de un ce malițios, a insinua guvernului, că neglijă Transilvania. Horváth replică, că dînsul stimează bunăcuviința parlamentară, și drept aceea nu vrea să răspundă la termenul „malițios“. Rezoluția a fost respinsă; paragraful s'a primit.

Viena, 4 Iunie n. Clubul Polonilor a primit după o desbatere îndelungată cu 30 contra 15 voturi propunerea lui Grocholski, după care propunerea lui Suess se respinge, dar' membrii polonezi ai comisiunii vamale sînt îndrumați să stăruie pentru urcarea vămii pe petrolul brut la doi florini în aur.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 19 Iunie a. c. imobilele minorenului Alfred Zsifkovic decătră jud. cerc. din Vêrșeț.
 — 23 Iunie a. c. mobilele lui Teodor Tomus (din Bucium-Cerbu), decătră executorul reg. jud. din Abrud, în comuna Bucium.
 — 6—14 Septemvrie a. c. imobilele casei de păstrare Lugoj-Caransebeș-Reșița-Orșova, decătră trib. reg. din Lugoj, în comuna Vișag.

Edicte:

A se insinua în 45 de zile:
 — la rēmasul după Iulia Jurca, la trib. reg. din Brașov;
 — la rēmasul după: Floare Varșandan (din Macea), Ilie Luchîța (din St.-Ana) și Ioan Heisenberger, — la trib. reg. din Arad.
 — la rēmasul după Nicolau Theisz, la trib. reg. din Chichinda-mare;
 — la rēmasul după: George Popa, Mitru Ionuțaș, George Tuduri și Petru Selegean, — la trib. reg. din Arad.

Citațiuni:

— Nicolae Simodi al lui Nicolae, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua într'un an la scaunul orfanal din Făgăraș.

Concursuri:

— Un post de scriitor la procuratura reg. din Timișoara. Concursurile se se trimiță până în 8 Iulie a. c. la procurorul suprem din Budapesta.
 — Un post de contabil-adj. la direcțiunea financiară din Timișoara. Concursurile se se trimiță în 3 săptămâni la direcț. fin. de acolo.
 — Un post de contabil la oficiul de mine din Murēș-Uioara. Concursurile sânt a se trimite până în 30 Iunie la oficiul de mine de acolo.
 — Un post de contabil-manipulant cl. III. la oficiul de competențe din Reghinul-sās. Concursurile se se trimiță în 2 săptămâni la direcțiunea financiară din Cluj.
 — Un post de scriitor la procuratura reg. din Seghedin. Concursurile sânt a se trimite până în 8 Iunie a. c. la procurorul-suprem din Budapesta.
 — Un post de secretar de finanțe la direcțiunea financiară din Cluj. Concursurile se se trimiță în 2 săptămâni la direcț. fin. de acolo.
 — Un post de director de cancelarie la trib. reg. din Zēlau. Concursurile sânt a se trimite în 4 săptămâni la presid. trib. reg. de acolo.
 — Un post de concipient la direcțiunea postală din Timișoara. Concursurile se se trimiță în 3 săptămâni la direcțiunea postală de acolo.

Economic.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 2 Iunie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 39.— cr. până 40.— cr. unguresci grei, tineri 42.1/2 cr. până 43.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. până 43.— cr., ușori 42.1/2 cr. până 43.— cr., marfă țerānească, grea 40.— cr. până 41.— cr., de mijloc 40.1/2 cr. până 41.— cr., ușoară 41.— cr. până 42.— cr., romānesci de Bakony, grei 41.— cr. până 42.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 40.— cr. până 41.— cr., transito de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., transito ușori 40.1/2 cr. până 41.— cr., în-grāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 2 Iunie st. n.
 Brūnn: 19 42 51 24 82.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
 dela 2 Iunie st. n.

Grāu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —
 74—79 Kilo fl. — până —, (lūngă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.30, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.90 până 8.20, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.30, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.30, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.50 până 7.90.
 Sēcara (unguresc) 70—72 Kilo fl. 6.20 până 6.40 (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.70; (de berārie) 62—84 Kilo fl. 6.70 până —.
 Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.70.
 Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.40 până 5.45; de alt soi fl. 5.30 până 5.35.
 Rapița fl. — până —; de Banat fl. — până —.
 Mālaiu (unguresc): fl. 5.36 până 5.70.
 Timpul de furnisare.
 Grāu (primăvară) 75 Kilo fl. — până — (per Septembre—Octombrie) Kilo fl. 7.79 până 8.81.
 Sēcara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. — până —.
 Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.41 până 5.43.
 Rapița (August—Septemvrie) fl. 10.3/8 până 10.3/8.
 Spirt (brut) 100 L. fl. 24.75 până 25.—.

Cursul pieței din Sibiu.

din 4 Iunie st. n. 1886.
 Hārtie-monetă romānă . . . . . Cump. 8.58 vënd. 8.68
 Lire turcesci . . . . . " 11.20 " 11.30
 Imperiali . . . . . " 10.20 " 10.30
 Ruble rusesi . . . . . " 1.22 1/2 " 1.24

Bursa de Budapesta

din 2 Iunie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	105.90
" " " " 4%	95.—
" " hārtie " 5%	154.—
Împrumutul căilor ferate ung.	154.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	118.—
Bonuri rurale ung.	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " bānățene-timișene	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " transilvane	105.—
" " " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	119.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.50
Renta de hārtie austriacă	85.10
" " argint austriacă	85.30
" " aur austriacă	116.75
Losurile austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncei austro-ungare	880.—
" " de credit ung.	289.50
" " " austr.	283.—
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împērățesci	5.94
Napoleon-d'ori	10.02
Mārci 100 imp. germane	62.—
Londra 10 Livres sterlingi	126.65

Bursa de Viena

din 2 Iunie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	105.85
" " " " 4%	94.95
" " hārtie " 5%	154.50
Împrumutul căilor ferate ung.	154.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	119.50
Bonuri rurale ung.	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " bānățene-timișene	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " transilvane	105.20
" " " croato-slavone	105.20
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.—
Împrumut cu premiu ung.	119.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.50
Rentă de hārtie austriacă	85.35
" " argint austriacă	85.55
" " aur austriacă	117.—
Rentă de aur austriacă	139.50
Losuri austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncei austro-ungare	881.—
" " de credit ung.	290.50
" " " austr.	283.50
Argintul	—
Galbeni împērățesci	5.95
Napoleon-d'ori	10.02 1/2
Mārci 100 imp. germane	62.—
Londra 10 Livres sterlingi	126.60

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 1 Iunie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 95.— vënd. 96.—
Rur. conv. (6%)	" 86.— " 86.1/2
Acț. de asig. Dacia-Rom.	" 266.— " 267.1/2
Banca națională a Romāniei	" 1085.— " 1183.—
Împr. oraș. Bucuresti	" 31.— " 35.—
Acț. de asig. Naționala	" — " —
Credit mob. rom.	" — " —
Serisuri fonciare urbane (5%)	" 82.1/4 " 84.3/4
Schimb 4 luni	" — " 34.—
Societ. const.	" 187.1/2 " 230.1/2
Aur	" 14.1/2 " 14.3/4

Piața cereale

Raportor :
 Operațiile ef

lin Portul Brăila.

Perlea, Brăila.
 19 Maiu 1886.

Vēndătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei in aur	Observații
Evloghi	Carnavali		4000	56 1/2	11.25	Magazie
Lombardo	"		3850	57	11.22 1/2	Caic Capotaj
Lușo	"		1300	36	11.25	Caic
Cațica	Marchiani		2000	56	11.—	Șlep
"	"		1050	55 1/4	11.—	"
Dimitriadi	Capitan		1200	55 1/4	10.90	"
Sassu	Roth	Porur.	1200	61 1/2	8.10	Caic
Silberstein	"		1000	60	7.65	"
R. Balan	Schmierer	O.	1000	42 1/2	5.57 1/2	Mag. Ius.
Bloch	Ali Efendi	"	4100	45 1/2	5.97 1/2	Șlep
Operațiile efectuate			Maiu 1886.			
Grosovici	L. Mendl	Porur.	00	60 1/2	7.47 1/2	Șlep
Veron	Peirano	"	00	60 1/2	7.45	Caic
Emberico	Gardeli	"	"	69 3/4	7.30	"
Vamvuri	L. Mendl	"	0	51	7.55	Șlep
Cațica	Carnavali	Grāu	0	57 1/4	11.40	Caic
"	"	"	"	54 1/2	"	"
Sucz	Marchiani	"	"	57	11.40	"
Emberico	"	"	"	56 1/2	11.05	"
Peirano	Christoforato	"	"	55 1/2	11.70	"
G. Mendl	Petricioni	"	"	57 1/2	11.62 1/2	Șlep
Suca	Ali Efendi	Orđ	"	45 1/2	5.92 1/2	Caic
Perlea	Schmierer	"	"	47 1/2	6.60	Șlep. Pred. Jalg

Avis impor

Gustav Jekim

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 16 în casele universității săsesci

oferă Onorabilului Public din loc și împrejur, de-
 positul seu nou asortat în cele mai moderne stufe
 pentru dame, cachemiruri negre și color, cretoane de
 cossmanos și franceze, umbrele și ploare, oxforduri și
 chifoane, brodării, dantele și cordele, midere, evantaua,
 eioraperie și marchitanie, cămeși bărbătesci și pentru
 dame, fuste și corsete, cravate, gulere și manchette, fa-
 bricațiune proprie, pentru candidați de preoți
 Terno double pentru reverenți, lână curată și brăuri
 de moire curată mētasă, — toate cu cele mai moderate
 prețuri.

Comande externe se efectuează prompt prin rambursă (Post-
 Nachnahme). Mārfuri neconvenabile se primesc franco înapoi.

„Ardeleana“

institut de credit și de economii, societate pe acții
 în Orēștie (Szászváros)

face următoarele operațiuni:

a) acordă împrumuturi pe cambii,
 b) " " " hipotecă,
 c) " " " efecte,
 d) " " " obligațiuni cu cavenți.

Primesce depuneri de bani spre fructificare dela 1 Ianuarie
 1886 st. n. prelūngă denunțare cu 6% și fără denunțare, replăti-
 bile îndată la cerere cu 5% interese la an; plătind totdeodată
 institutul întreaga contribuțiune dela interese.

Depunerile trimise prin postă, prelūngă comunicarea adresei
 deponentului, se resolvă totdeauna cu rentoarcerea postei; ase-
 menea se pot efectui prin postă denunțări și ridicări de capitale.

Orēștie, în Decemvrie 1885.

Direcțiunea.